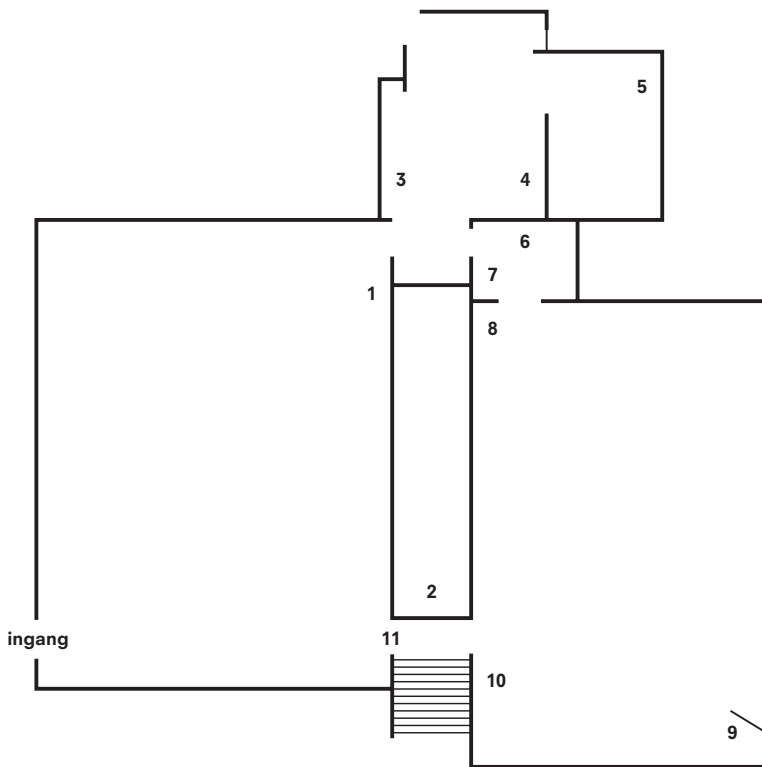

24.06...
01.10.2017

MICHAEL E. SMITH

- 1 UNTITLED, 2017**
zetel, laserprojectie
- 2 UNTITLED, 2017**
trui, laserprojectie
- 3 UNTITLED, 2017**
koperen frames
- 4 UNTITLED, 2017**
bamboe, staal, epoxy
- 5 UNTITLED, 2017**
3D render van CT scan van hond, badkuip
- 6 UNTITLED, 2017**
visdelen
- 7 UNTITLED, 2017**
hamsterballen, urethaanschuim
- 8 UNTITLED, 2017**
video, 16000 hz ultrasoon geluid
- 9 UNTITLED, 2017**
sportshort, eetborden
- 10 UNTITLED, 2017**
vis
- 11 UNTITLED, 2017**
spreeuwen

—
Alle werken courtesy van de kunstenaar
en KOW, Berlijn

Tentoonstelling als kunstwerk

Onderweg naar de ingang van Michael E. Smiths presentatie worden we meteen geconfronteerd met een essentieel aspect van de choreografieën van deze kunstenaar: afwezigheid. Op zijn naam na en een pijl die de bezoeker richting aanwijst, vinden we geen andere standaardinformatie zoals bv. een inleiding in de vorm van een muurtekst. Het wegnemen van zoveel mogelijk overbodige elementen is een basisprincipe van niet alleen alle tentoonstellingen van Michael E. Smith maar ook van de manier waarop hij losse kunstwerken produceert. De kunstenaar is niet gericht op informatie wegwissen op zich, maar vindt er een manier in om naar zijn ultieme doel toe te werken: een concentratie op wat essentieel, prototypisch of onvatbaar lijkt in de dingen die ons omringen.

De museumarchitectuur diende voor Smith tegelijk als bemiddelaar en als medeplichtige bij het creëren van deze tentoonstelling, waarin hij de geveinsde neutraliteit van de white cube op verschillende niveaus onderuithaalt. Hij veranderde bv. de verlichtingssituatie en nam deurknoppen weg om een afgelijnde, verduisterde omgeving te creëren waarbinnen alles gelijkwaardig is. Zo ontstond in het museum een tweede ruimte die bestaat uit minimale ingrepen en uit kijkkasten die zijn uitgezet door middel van kunstwerken. Het gevoel van kijken en bekeken worden duikt op verschillende plekken in de tentoonstelling op.

Door het sublieme volkomen te bannen, lijkt de tentoonstelling zich te wentelen in een zekere mate van pragmatisme die hier en daar gepaard gaat met droge humor. Werken doen bv. uitschijnen dat ze rond de museumwanden samentroepen, bijna zoals families een plek inpalmen.

Door zijn werken in hoeken en op andere ongewone plekken te installeren, zoals bv. bovenop de deur naar het museumdepot, verzekerde Michael E. Smith zijn presentatie van extra fysieke impact op zowel ons, bezoekers, als op de museummedewerkers en hun routines. De kunstenaar beschrijft de manier waarop hij tentoonstellingen inricht intuïtief: ruimtelijke oplossingen benoemt hij onder meer met “making moves” of “making flips”.

Materiaal en betekenis

Michael E. Smith werkt met afdankertjes, afval en andere residuen van onze geglobaliseerde consumptiemaatschappij. In zijn atelier ontwikkelt de kunstenaar uit zijn vondsten ‘materiële schetsen’, waarmee hij hun betekenis-mogelijkheden uittest. Pas tijdens het in situ installeren van deze schetsen in functie van een tentoonstelling, werkt hij de voorwerpen uit tot hun finale vorm. Voor Michael E. Smith maakt het opstellen van zijn werk in de ruimte elementair deel uit van het voltooiingsproces van zijn werken. Het verloop van het intense installatieproces is dan ook op een vergelijkbare manier in zijn werken ingeschreven als de voorgeschiedenis die ze met zich meedragen.

We herkennen onder meer een versleten en door katten bekrabde sofa, een sweater, een sportshort – industrieel vervaardigde massaproducten waarvan de originele functie beschermen of comfort garanderen was voor ons lichaam. Verlijmd, uitgerekte, met elkaar verbonden, belicht met een laserstraal of op een andere manier leeggemaakt, geraakt of veranderd, getuigen ze op een rudimentaire manier over hun voormalige functie. Maar waartoe, denken we, dienen deze dingen nu? Beelden we ons in dat het ogen, nekken, maskers, lichamen zijn geworden?

Michael E. Smiths bijna animistische transformaties vertroebelen de grenzen tussen het organische en het synthetische, tussen cultuur en natuur, tussen alledaags voorwerp en totem. Ze wekken een haarscherpe spanning op die even moeilijk in woorden is te vatten als het subsonische geluid dat de kunstenaar toevoegde aan de bijna bewegingsloze beelden van een bewakingscamera in een leeg klaslokaal. De geluidsfrequenties zijn doorgaans enkel voor kinderen en honden hoorbaar. Volwassenen kunnen ze vaak niet horen. In dit werk maakt Smith gebruik van geluidsgolven als ware het sculpturaal materiaal en creëert hij tegelijk een onzichtbare lijn die niet mens en dier van elkaar scheidt maar zij die het geluid bij de video niet kunnen horen (of zij die controle en macht hebben) en zij die dat wel kunnen (of ironisch genoeg onderworpen zijn).

In sommige van Smiths sculpturen zijn dieren verwerkt, zoals kogelvisser die de kunstenaar opvulde en uitrekte tot de gedaante die ze aannemen wanneer ze zich bedreigd voelen, of spreuwen die de kunstenaar aan elkaar kleefde in een formatie die als een geamputeerde ster geïnterpreteerd zou kunnen worden. Vaak ontwikkelt de kunstenaar uit de schetsen die hij meebrengt naar de plek waar hij zal tentoonstellen tijdens het installatieproces op een spontane manier nieuw werk. Zo combineerde hij bv. een 3D-print van een CT-scan van een hond die aan kanker lijdt met een kleine, ondersteboven gekeerde badkuip.

Zowel de inbedding van de mens in bredere ecosystemen, als thema's verbonden aan de condition humaine – onder meer de frictie tussen discipline en orde, vrijheid en anarchie, familie en individu, de norm en het afwijken ervan – schemeren in Michael E. Smiths werk door. Toch wil de kunstenaar in geen enkele zin expliciet zijn of een moreel standpunt innemen. In zijn werk onderdrukken taal, materiaal en beeld elkaar voortdurend om ons uiteindelijk telkens opnieuw te leiden naar een betekenisimpasse. Om dit te ervaren, bespeelt Smith al onze zintuigen.

Kunst en leven

Michael E. Smiths geboortestad Detroit is een sterke metafoor geworden voor het verval van economische vooruitgang in het Westen. Als een prototypische ruïne van een getraumatiseerde Amerikaanse ziel staat de stad symbool voor het verdwijnen van haar arbeidersbevolking door de teloorgang van haar auto- en staalindustrie. Dit thema verviel intussen bijna tot een cliché maar werd opnieuw urgent tijdens de recente verkiezingsperiode in de VS, waarin de republikeinse kandidaat en huidige president Donald Trump de problematiek uitspeelde op een buitengewoon agressieve en eendimensionale manier.

Aan de ene kant probeert Michael E. Smith duidelijk te voorkomen dat zijn werk wordt geïnterpreteerd in het licht van een bedorven ‘American Dream’ met alle eraan verbonden populair-culturele excessen van computer-games over stripcultuur tot sciencefiction; aan de andere kant bevestigt hij herhaaldelijk de grote invloed die de sociale esthetiek en politiek van zijn leven en geboortestad wel degelijk op zijn kunstpraktijk hebben. Hierbij is het belangrijk om te benadrukken dat Detroit niet louter met teloorgang kan worden geassocieerd maar ook een rijke voedingsbodemp is voor cultureel verzet, vrijheid en alternatieven.

Onder meer Hip Hop en Improvisation, muziekgenres die in Detroit bijzonder populair zijn, en Motown Soul¹, waarvan de stad de bakermat is, zijn sterk verweven in Michael E. Smiths werk. Deze invloeden uit zich niet meteen visueel maar lijken eerder aanwezig te zijn als een subtiel soundtrack bij zijn werk, als de subsonische echo van een Free Jazz-baslijn die de kunstenaar ooit lijkt te hebben geperformed te midden van zijn werk in deze tentoonstelling. Door zijn artistieke activiteit als “het tekenen van geesten” op te vatten, kijkt Smiths werk altijd tegelijk vooruit en achteruit.

Michael E. Smith werd geboren in 1977 in Detroit, MI, USA. Hij studeerde aan het College for Creative Studies (CCS) in Detroit van 2004 tot 2006. In 2008 studeerde hij af in de klas van Jessica Stockholder aan het departement voor beeldhouwkunst aan de Yale University, New Haven. Recent stelde hij onder meer tentoon bij Whitney Biennial (2012), Culturgest Lisbon (2012), Les Ateliers de Rennes – Biennale d'Art Contemporain (2012), Ludwig Forum Aachen (2013), CAPC musée d'art contemporain, Bordeaux (2013), The Power Station, Dallas (2014), SculptureCenter, Long Island City (2015), De Appel, Amsterdam (2015) en Kunstverein Hannover (2015). Smith leeft en werkt in Providence, RI, USA.

1 ‘Motown’ komt van ‘Motor Town’, een bijnaam voor de stad Detroit.